

Multian kunnan

ILMASTO- SUUNNITELMA

Multian kunnan ilmastosuunnitelma laadittiin vuonna 2024. Ilmastosuunnitelma kattaa toimenpiteitä tuleville vuosille ja kunta tavoittelee 70 % päästövähennystä vuoteen 2035 mennessä. Vertailuvuotena käytetään vuotta 2007. Suunnitelma päivitetään valtuustokausittain.

Multia

Hyväksytty kunnanvaltuustossa 3.3.2025, § 3

SISÄLLYSLUETTELO

Ilmastosuunnitelma sisältää tietoa kunnan kasvihuonekaasupäästöjen kehityksestä sekä arvion päästöjen tulevasta kehityksestä. Lisäksi suunnitelmaan on kirjattu ilmastotyön toimenpiteitä ja mittareita teemoittain.

Keskeiset käsitteet ja lyhenteet	s. 3
Alkusanat	s. 4
Multian päästökehitys	s. 6
Tavoite päästöjen vähentämiseksi	s. 8
Päästöskenaario	s. 9
Toimenpiteet ja mittarit	s. 11
Liikenne ja liikkuminen	s. 12
Luonto ja ympäristö	s. 14
Materiaalikierron ja kestävä kulutus	s. 16
Uusiutuva energia ja energiatehokkuus	s. 18
Kestävä ruokajärjestelmä	s. 20
Tietoisuus ja viestintä	s. 22
Ilmastotyön organisointi	s. 24

KESKEISET KÄSITTEET JA LYHENTEET

Kasvihuonekaasu	Ilmakehän kaasuja, jotka päästävät auringonsäteilyä läpi, mutta absorboivat maan pinnalta saapuvaa lämpösäteilyä.
KETS	Vapaaehtoinen sopimus kunnille, jonka tavoitteena on liittää energiatehokkuus sekä uusiutuvan energian lisääminen osaksi kuntien toimintaa.
CO2e	Hiilidioksidiekvivalentti, jossa hiilidioksidipäästöjen lisäksi on huomioitu myös muita kasvihuonekaasupäästöjä.
Perusskenaario	Kunnalle laadittu ennuste kasvihuonekaasupäästöjen kehittymisestä, jossa on huomioitu yleinen markkinakehitys sekä vallitseva lainsäädäntö ja politiikkatoimet
Hiilivarasto	Hiilivarasto on varastoinut itseensä, esimerkiksi biomassaan hiiltä ajan saatossa.
Hiilinielu	Prosessi, jossa hiiltä poistuu ilmakehästä ja sitoutuu johonkin, esimerkiksi kasveihin.
F-kaasu	Fluorattuja kasvihuonekaasuja, jotka lämmittävä voimakkaasti ilmakehää. F-kaasuja käytetään muun muassa jäähdytys- ja ilmastointilaitteissa. F-kaasujen käyttöä on rajoitettu EU-sääntelyllä ja kaasujen aiheuttamat päästöt ovat kääntyneet Suomessa jo laskuun.

ALKUSANAT

Kunnanjohtajan terveiset

“

“Multialla kokonaispäästöt ovat vähentyneet 37 % vuodesta 2007. Jokainen meistä voi ihan tavallisessa arjessa omalla käytöksellään hidastaa ilmastonmuutosta, sillä joet syntyvät pienistä puroista.

”

*Katri Lehti,
Kunnanjohtaja,
Multian kunta*

Ilmastosuunnitelma laadittiin yhteistyössä muiden kuntien kanssa

Läntisen Keski-Suomen neljän kunnan yhteinen hanke ilmastosuunnitelmien laatimiseksi toteutettiin vuosina 2023-2025. Multian, Uuraisten ja Petäjäveden kunnille sekä Keuruun kaupungille laadittiin hankkeen aikana kuntakohtaiset ilmastosuunnitelmat.

Ilmastosuunnitelma on tiekartta, jolla ohjataan kunnan toimintaa kohti vähäpäästöisempää tulevaisuutta. Valtuustokausittain päivitettävästä ilmastosuunnitelmasta tiedotetaan aktiivisesti kuntalaisille. Tärkeimpiä sidosryhmiä ovat kuntaorganisaation toimialat, kuntalaiset, yrittäjät, koulut, seurakunnat sekä yhdistykset ja järjestöt.

Ilmastosuunnitelmien tueksi alueella toteutettiin ilmastokysely. Lisäksi ilmastosuunnitelman laatimiseen osallistettiin kunnan henkilökuntaa sekä valtuutettuja.

ALKUSANAT

Ilmastosuunnitelma ja alueen toimijat

Multian kunnan ilmastosuunnitelma tukee Keski-Suomen liiton ilmasto-ohjelmaa 2030 yhdistämällä paikalliset toimet maakunnan yhteisiin ilmastotavoitteisiin. Keski-Suomen ilmasto-ohjelman painopistealueet, kuten uusiutuvan energian käytön lisääminen, liikenteen päästöjen vähentäminen ja hiilinielujen vahvistaminen, ohjaavat myös Multian paikallisia toimia. Kunta toimii aktiivisena osana maakunnallista ilmastotyötä, jossa paikalliset ratkaisut vahvistavat yhteisiä tavoitteita. Keski-Suomen ilmasto-ohjelma löytyy [keskisuomi.fi – verkkosivuilta](https://keskisuomi.fi/verkkosivuilta).

Ilmastosuunnitelmia laadittiin samaan aikaan myös Pohjoisessa Keski-Suomessa sekä Kaustisen seutukunnan alueella. Ilmastosuunnitelmien laatimisessa auttoi tiivis yhteydenpito lähialueen kuntien ja hankkeiden kanssa. Myös Ympäristöministeriön ja Keski-Suomen Ely-keskuksen tukea sekä tilaisuuksia hyödynnettiin.

Yhteistyö Keski-Suomen liiton ja muiden alueen toimijoiden kanssa varmistaa, että Multian ilmastotoimet tukevat laajempaa kansallista siirtymää kohti hiilineutraaliutta vuoteen 2035 mennessä.

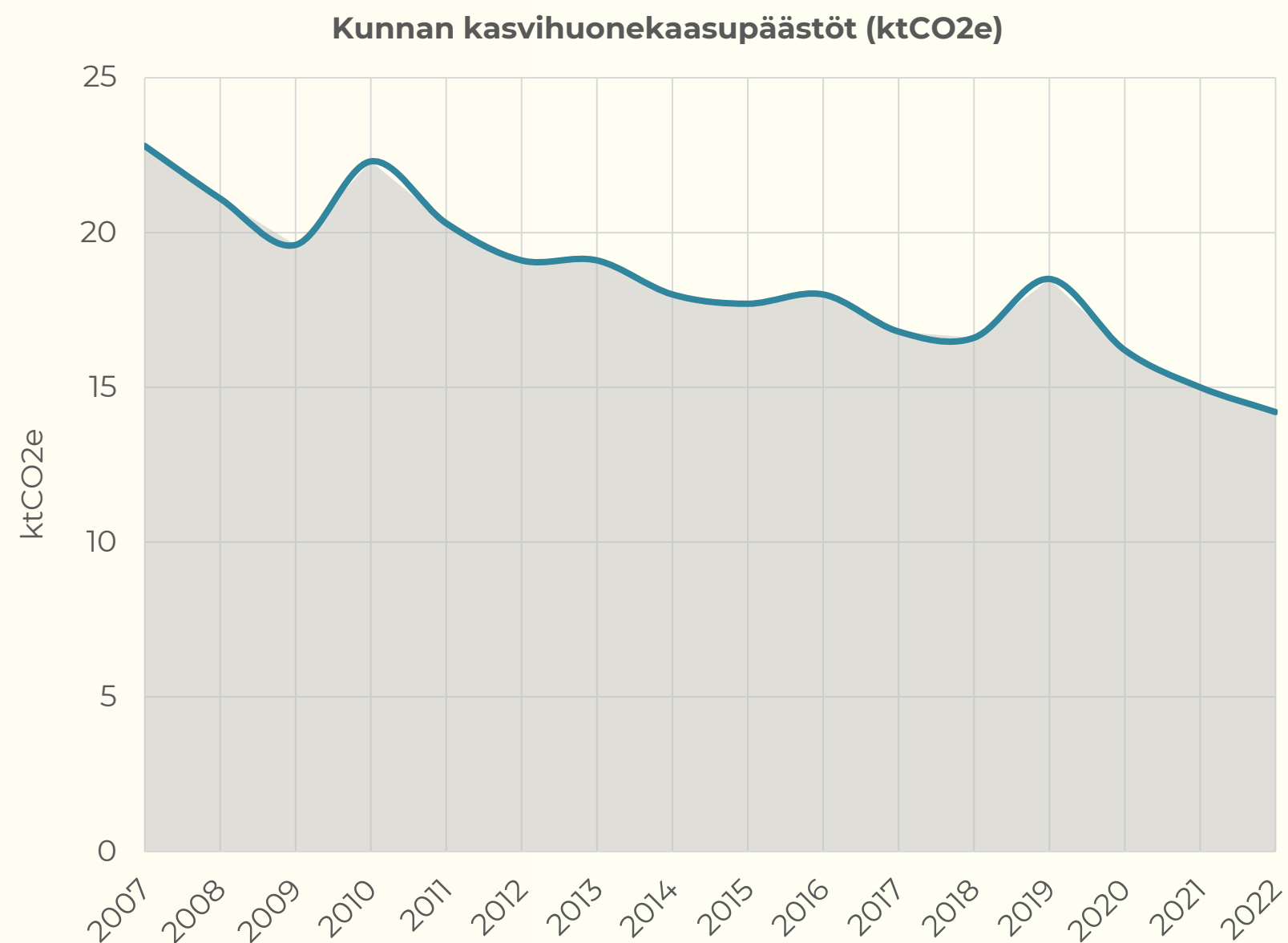

MULTIAN PÄÄSTÖKEHITYS

Kunnan kasvihuonekaasupäästöt ovat laskeneet 37 %

Multian kunnan kasvihuonekaasupäästöt ovat laskeneet huomattavasti. Vuoden 2007 päästöt olivat noin 23 ktCO₂e, kun vuonna 2022 päästöt olivat enää vain noin 14 ktCO₂e. Päästöissä on mukana koko kunnan alueen päästöt, ei pelkästään kuntaorganisaation omat päästöt. Lisätietoja päästölaskennasta löytyy hiilineutraalisuomi.fi -verkkosivulta.

Suurimmat päästövähennykset ovat tulleet energiasektorilta. Alueen kaukolämpö on tuotettu jo pitkään biopohjaisia polttoaineita hyödyntäen ja myös kiinteistökohtaiset öljylämmitykset ovat vähentyneet alueella huomattavasti. Myös energiatehokkuus sekä sähköntuotannon puhdistuminen ovat vaikuttaneet lämmityssähkön sekä sähkön käytön päästöjen vähentymiseen.

MULTIAN PÄÄSTÖKEHITYS

Kunnan suurimmat päästölähteet ovat tieliikenne ja maatalous sekä työkoneet

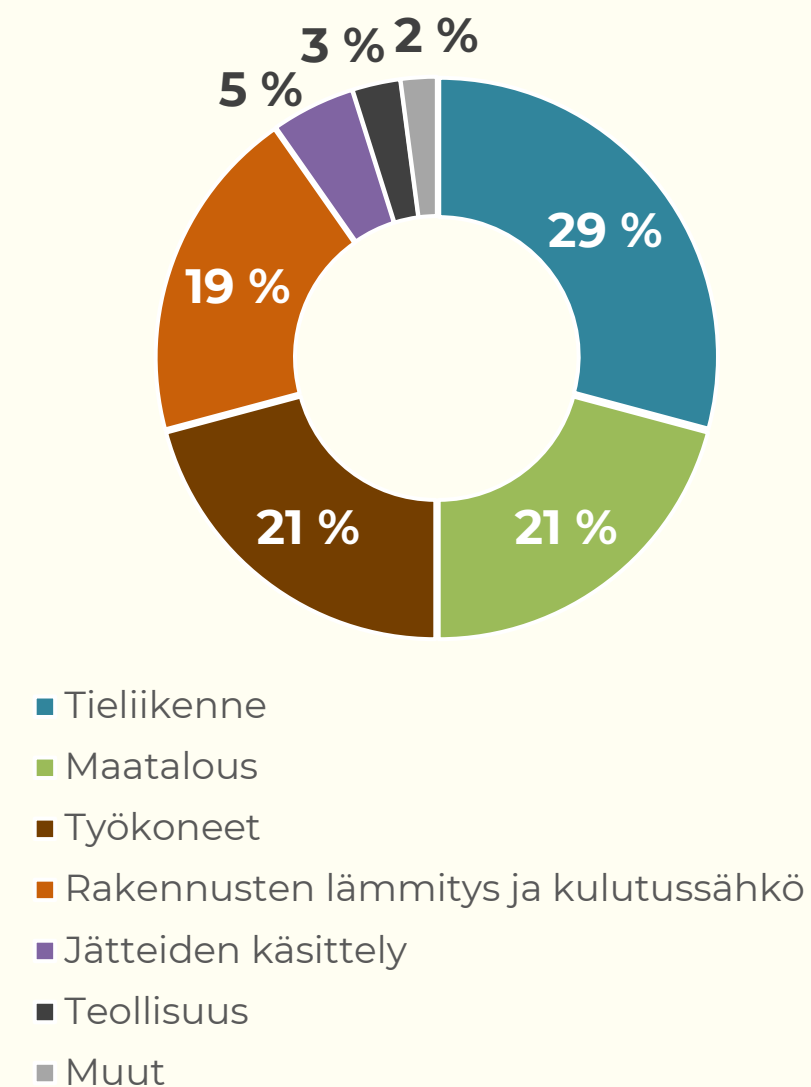
Vuoden 2022 päästöistä 29 % aiheutuu tieliikenteestä. Mukana ovat kuntaan rekisteröidyt ajoneuvot ja niiden aiheuttamat päästöt riippumatta siitä, missä ajo tapahtuu. Laskenta ei sisällä kunnan alueella tapahtuvaa läpiajoliikennettä.

Maatalouden päästöt lasketaan muun muassa kuntakohtaisten eläinmäärien sekä lannoitekäytön mukaan. Vuonna 2022 maatalouden päästöt olivat 21 % kokonaispäästöistä.

Alueen päästöistä 19 % aiheutui rakennusten lämmityksestä ja kulutussähköstä. Laskennassa on mukana niin yksittäisten pientalojen energiankäyttö kuin alueen kaukolämmön tuotanto. Laskennassa hyödynnetään muun muassa rakennustietokantaa sekä tietoja alueen kaukolämpölaitosten polttoaineiden käytöstä.

Työkoneiden laskennassa ovat mukana muun muassa teollisuus-, kaivos-, rakennus- ja metsätyökoneet. Metsätyökoneiden osalta päästöt perustuvat alueen vuosittaisiin hakkuupinta-aloihin. Lisätietoja päästölaskennan menetelmistä löydät [hiilineutraalisuomi.fi -verkkosivuilta](https://hiilineutraalisuomi.fi).

Päästöjen jakauma vuonna 2022

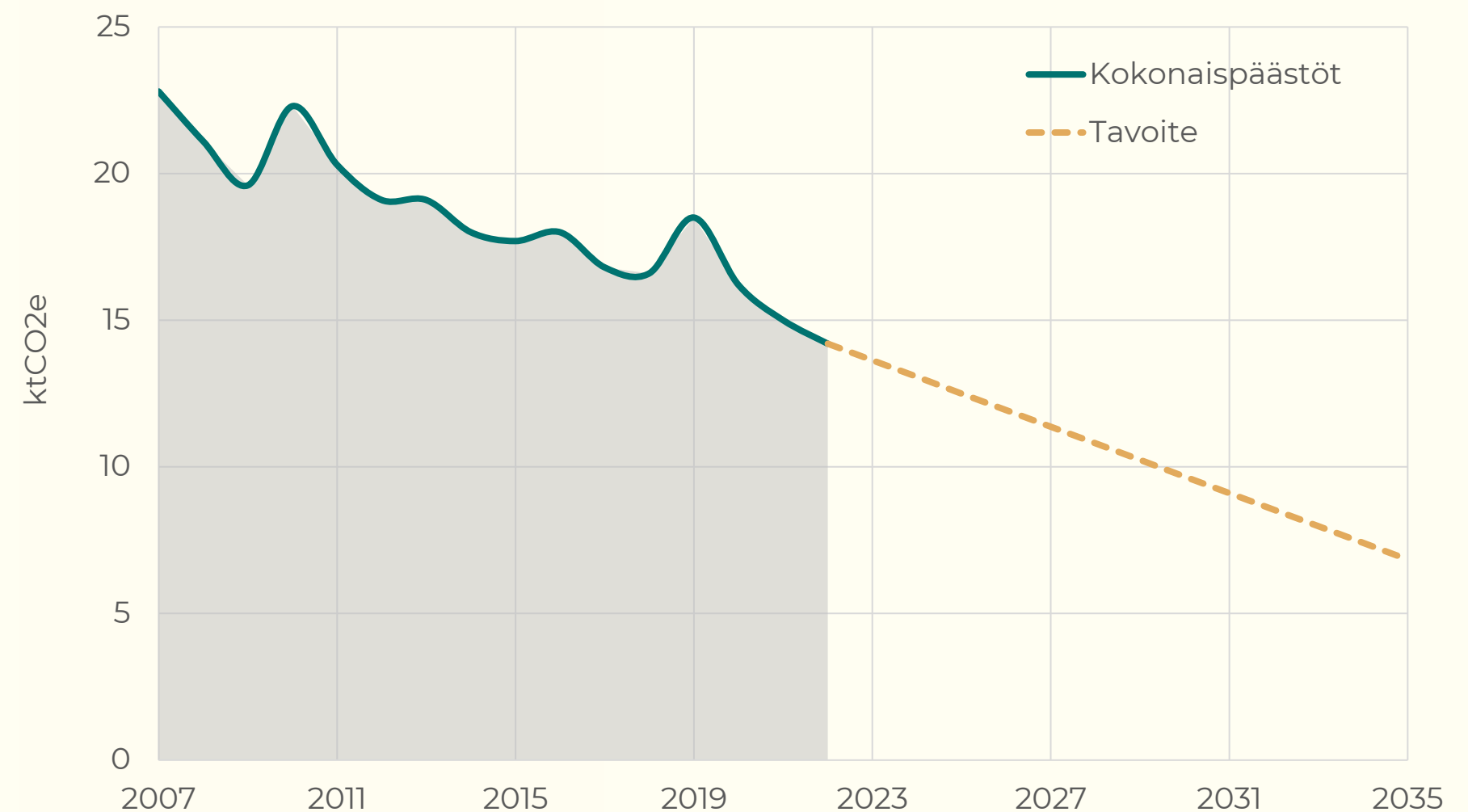
TAVOITE PÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISELLE

Kunnan tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 70 %

Kunta tavoittelee 70 % vähennystä kasvihuonekaasupäästöissä vuoteen 2035 mennessä. Vertailuvuotena käytetään vuotta 2007. Tavoitteen asettamisessa on huomioitu kunnan elinkeinorakenne, nykyinen päästökehitys, ennuste kunnan tulevasta päästökehityksestä sekä kansallinen ilmastotavoite.

Tavoitteen saavuttaminen edellyttää päästövähennyksiä etenkin tieliikenteen, maatalouden sekä energiankäytön osalta. Myös energiankäytön tehostamisella sekä uusiutuvan energian tuotannolla saadaan päästöjä vähennettyä. Liikenteen fossiilisten polttoaineiden käytön vähentäminen ja öljylämmityksestä luopumisella on merkittävä vaikutus alueen päästöjen vähenemiseen.

Kunnan kasvihuonekaasupäästöt sekä tavoite tuleville vuosille (ktCO₂e)

PÄÄSTÖSKENAARIO

Kunnalle laadittiin päästöskenaario [Suomen ympäristökeskuksen skenaariotyökälulla](#). Perusskenaarion mukaan päästöt saadaan vähennettyä noin 8 ktCO₂e vuoteen 2035 mennessä. Perusskenaariossa oletetaan, että päästöihin vaikuttaa päätetyt, tiedossa olevat politiikkatoimet sekä päästöjen kehitys toimialoittain. Toimialojen päästöjen kehitystä on ennustettu toimialakohtaisissa [vähähiilisyystiekartoissa](#), jotka ovat parhaillaan päivityksen alla.

	2007	2022	Skenaario 2035
Rakennusten lämmitys ja kulutussähkö	6	2,8	0,6
Tieliikenne	5,5	4,2	2
Maatalous	5,4	3	2,7
Työkoneet	3,1	3	2,3
Jätteiden käsittely	1,2	0,7	0,2
Teollisuus	0,5	0,4	0,2
Muut	0,6	0,3	0
Yhteensä	22,5	14,4	8,0

Kasvihuonekaasupäästöt (ktCO₂e) sekä päästöskenaario

Kasvihuonekaasupäästöt sekä päästöskenaario

PÄÄSTÖSKENAARIO

	2007	2022	Skenaario 2035	
Rakennusten lämmitys ja kulutussähkö	6	2,8	0,6	Päästöskenaariossa on oletettu, että kaukolämmön tuotannossa käytetään jatkossakin biopohjaisia polttoaineita. Lisäksi alueen öljylämmityksiä vaihdetaan päästöttömiin vaihtoehtoihin ja sähköntuotanto puhdistuu. Myös rakennusten energiatehokkuus paranee ja sähköä tuotetaan entistä enemmän kiinteistökohtaisesti aurinkopaneeleilla.
Tieliikenne	5,7	4,2	2	Tieliikenteen päästövähennys riippuu pitkälti siitä, kuinka paljon alueen ajoneuvokantaa saadaan tulevana vuosina uusittua ja sähköistettyä. Jo nyt noin puolet ensirekisteröidyistä henkilöautoista on joko sähkö- tai hybridautoja. Skenaariossa on ennustettu tieliikenteen päästöjen noin puolittuvan vuodesta 2022 vuoteen 2035.
Maatalous	5,4	3	2,7	Maatalouden osalta päästöjen on ennustettu laskevan seuraavina vuosina. Skenaariota päivitetään tarvittaessa, kun maatalouden päästövähennyksistä on enemmän näyttöä.
Työkoneet	3,1	3	2,3	Päästöjä vähennetään pitkälti uuden, vähäpäästöisemmän kaluston myötä.
Jätteiden käsittely	1,2	0,7	0,2	Jätteiden entistä parempi lajittelu, keräys ja kierrätys vähentävät kaatopaikalle menevän jätteen määrää sekä uusien, neitseellisten raaka-aineiden käyttöä.
Teollisuus	0,5	0,4	0,2	Teollisuudessa päästövähennyksiä saadaan pääasiassa vähäpäästöisten energialähteiden, energiatehokkuuden, kiertotalouden sekä kuljetusratkaisuiden myötä.
Muut	0,6	0,3	0	Kokonaisuus sisältää raide- ja vesiliikenteen sekä f-kaasut, joista etenkin f-kaasujen käytön rajoituksilla vähennetään päästöjä tulevaisuudessa.
Yhteensä	22,5	14,4	8,0	

Huomiot päästölähteittäin

Kasvihuonekaasupäästöt (ktCO₂e) sekä päästöskenaario

TOIMENPITEET JA MITTARIT

Kunnan ilmastotyön toimenpiteet ja mittarit on jaettu kuuteen osa-alueeseen

Ilmastosuunnitelman laatimiseen osallistettiin kunnanvaltuutettuja työpajan avulla. Työpajassa valtuutetut pohtivat toimenpiteitä teemoittain. Teemat näkyvät alla, ja toimenpiteet sekä mittarit ovat kirjattu ilmastosuunnitelmaan teemakohtaisesti.

**Liikenne ja
liikkuminen**

**Materiaalikierrot
ja kestävä
kulutus**

**Kestävä
ruokajärjestelmä**

**Luonto ja
ympäristö**

**Uusiutuva
energia ja
energiatehokkuus**

**Tietoisuus ja
viestintä**

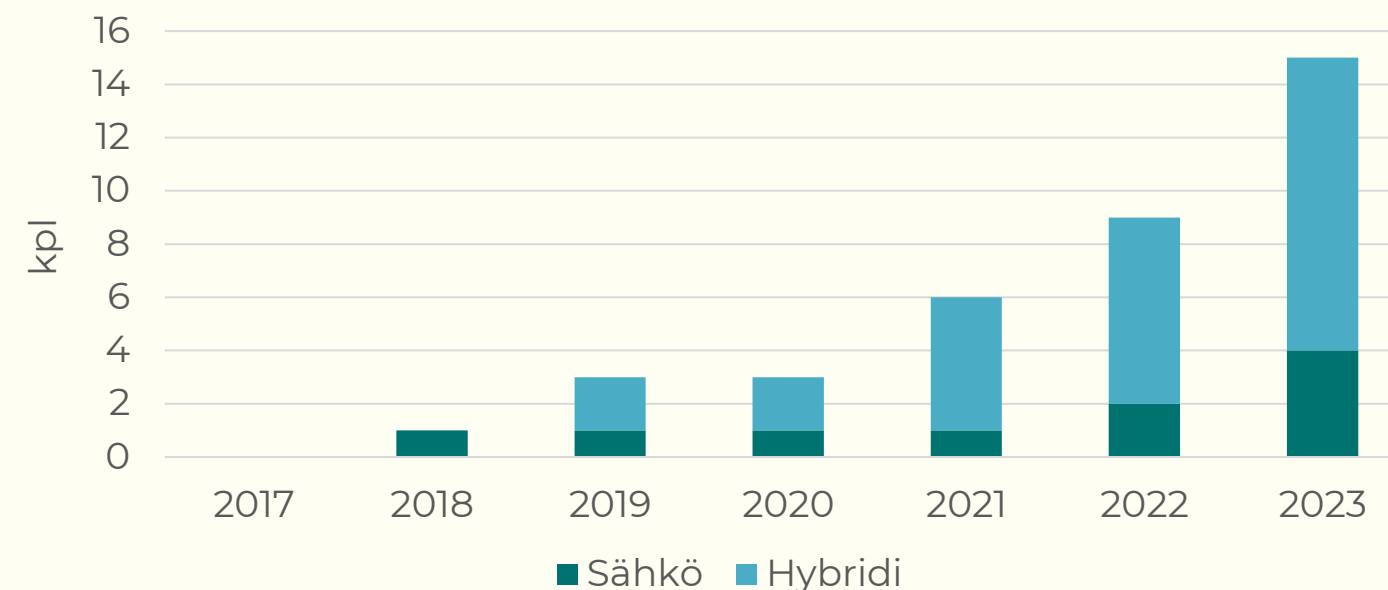

LIIKENNE JA LIKKUMINEN

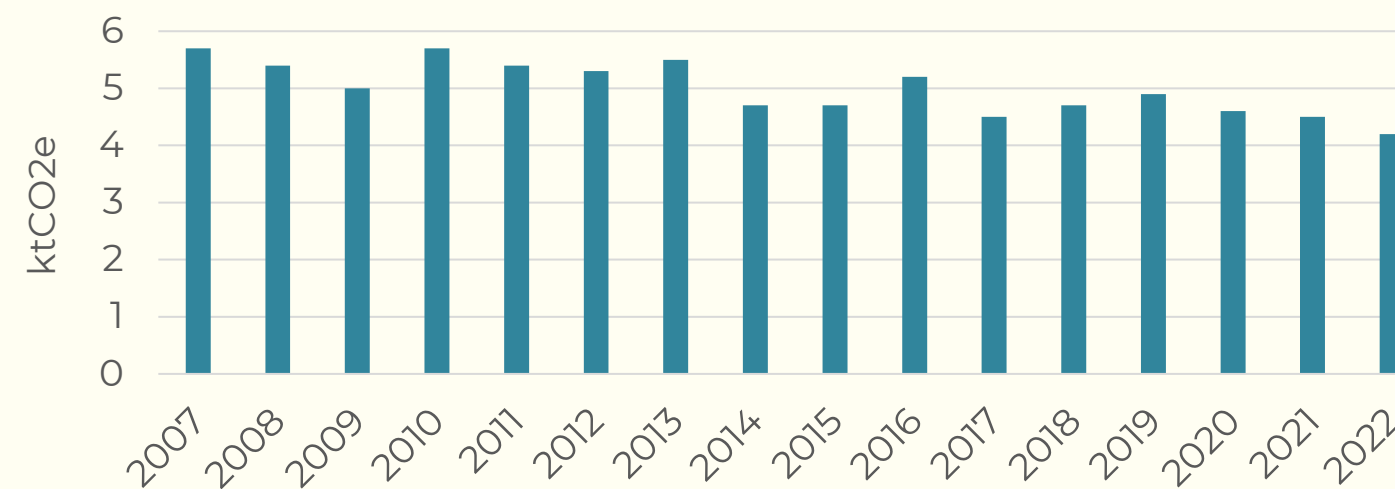
Tieliikenne aiheuttaa alueen kasvihuonekaasupäästöistä lähes kolmanneksen. Päästöt ovat pienentyneet viime vuosina, ja trendin odotetaan jatkuvat myös tulevina vuosina. Liikenteen päästöjen kehittymiseen vaikuttaa erityisesti ajoneuvokannan uusiutuminen, jolloin uudet ajoneuvot ovat aiempaa energiatehokkaampia ja hyödyntävät yhä useammin vaihtoehtoisia käyttövoimia (sähkö, hybridi ja kaasu). Vuonna 2023 uusien henkilöautojen ensirekisteröinneistä noin puolet olivat sähkö tai hybridi-autoja. Liikenteen päästöjen kehitykseen vaikuttaa myös alueen asukasluku, joka on pienentynyt viime vuosina.

Liikenteen päästöjen kehitystä seurataan Suomen ympäristökeskuksen tekemän laskennan avulla. Vaihtoehtoisten käyttövoimien määrä saadaan puolestaan Traficomien tilastoista.

Vaihtoehtoiset käyttövoimat henkilöautojen
ensirekisteröinneissä Multialla vuosittain, kumulatiivinen

Tieliikenteen päästöjen kehitys Multialla

LIIKENNE JA LIKKUMINEN

TOIMENPIDE

LISÄTIETO

AIKATAULU

VASTUUTAHO

Sähköautojen latauspisteet

Asennetaan kunnan kiinteistöihin julkisia latauspisteitä.

2025-2026

Tekninen toimi

Joukkoliikenteen kehittäminen ja edistäminen

Lisätään asiointiliikennettä Keuruulle. Pyydetään vanhusneuvostoa mukaan ja selvitetään halukkaiden määrää.

2025 ->

Multian kunta

Työpaikkapendelöinnin vähentäminen

Etsitään keinoja vähentää päivittäisten työmatkojen määrää esimerkiksi lisäämällä kimpakyytejä ja etätyöpisteitä.

2025 ->

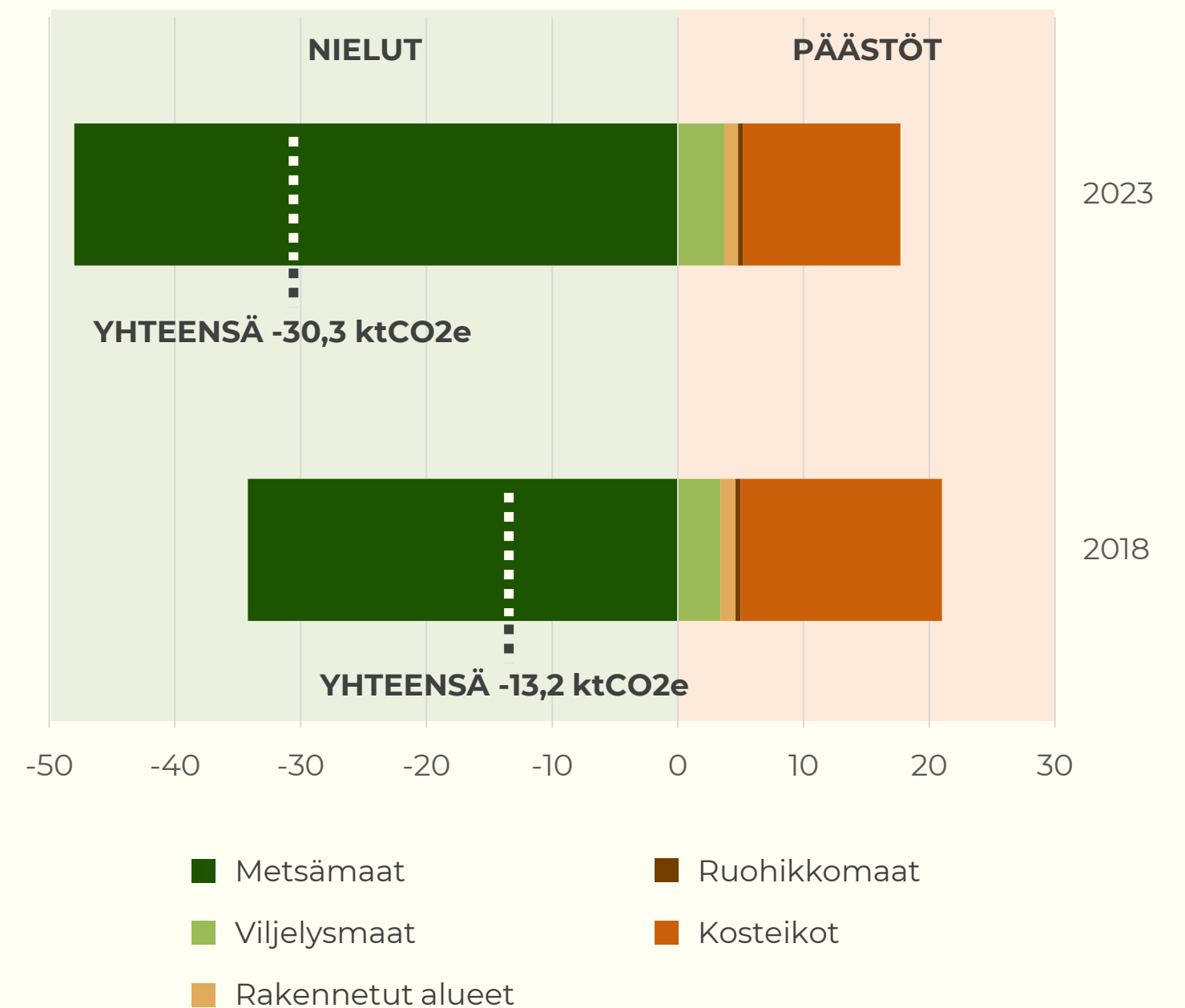
Multian kunta

LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Kasvihuonekaasupäästöjen lisäksi tulee tarkastella alueen luonnontilaa. Päästöjen pienentämisen lisäksi tulee tehdä toimia, jotta alueen hiilinielut säilyvät. Myös arvokkaat luontotyypit on tärkeää tunnistaa ja säilyttää.

Keski-Suomen hiilivarastoja ja -nieluja selvitettiin vuonna 2024 Keski-Suomen liiton ja ELY-keskuksen LUMOAVA-hankkeessa. Selvityksessä tarkasteltiin maakuntatasolla sekä kuntakohtaisesti maankäyttösektorin nettonielua. Multialla maankäyttösektorin nettonielu oli -30,3 ktCO₂e vuonna 2023 (poistumat -48,0 ktCO₂e ja päästöt 17,7 ktCO₂e). Maankäyttösektorin päästöt koostuvat viljelysmaista, kosteikoista, rakennetuista alueista sekä ruohikkomaista ja poistumat koostuvat metsämaista.

Multiin alueen nettonielut ja -päästöt vuosina 2018 ja 2023 (ktCO₂e)

LUONTO JA YMPÄRISTÖ

TOIMENPIDE	LISÄTIETO	AIKATAULU	VASTUUTAHO
Keurusselän valuma-alueen kunnostushanke	Keurus-hankkeen jatkohankkeen tavoitteena on toteuttaa kunnostussuunnitelmia ja etsiä uusia kunnostuskohteita, jotka parantavat Keurusselän valuma-alueen veden laatua. Laaja valuma-alue vaikuttaa Keuruun, Multian ja Kolhon vesistöihin.	2023 -2025	Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys KVVY ja Keski-Suomen vesi ja ympäristö ry KSVY
Tyhjillään olevat kunnan kiinteistöt	Ensisijaisesti tyhjillään olevat kiinteistöt vuokrataan tai myydään ja huonokuntoiset rakennukset puretaan.	Jatkuvaa	Tekninen toimi
Kestävä metsien hoito	Hoidetaan kunnan omistamia metsiä kestävän periaatteen mukaisesti ja pyritään pitämään hiilinielujen määrä mahdollisimman suurena. Kannustetaan esimerkin voimalla alueen metsänomistajia toimimaan samoin.	Jatkuvaa	Multian kunta
Retkeilyalueiden ja reittien kehittäminen	Lisää alueen luontomatkailua. Luonnossa liikkumisen positiiviset terveystvaikutukset lisäävät ihmisten hyvinvointia.	Jatkuvaa	Tekninen- ja sivistystoimi
Soiden ennallistaminen	Edistetään uusiutuvan energian tuotantoa entisillä turvetuotantoalueilla. Selvitetään mahdollisuuksia ojitettujen metsäalueiden ennallistamiseen.	Jatkuvaa	Multian kunta

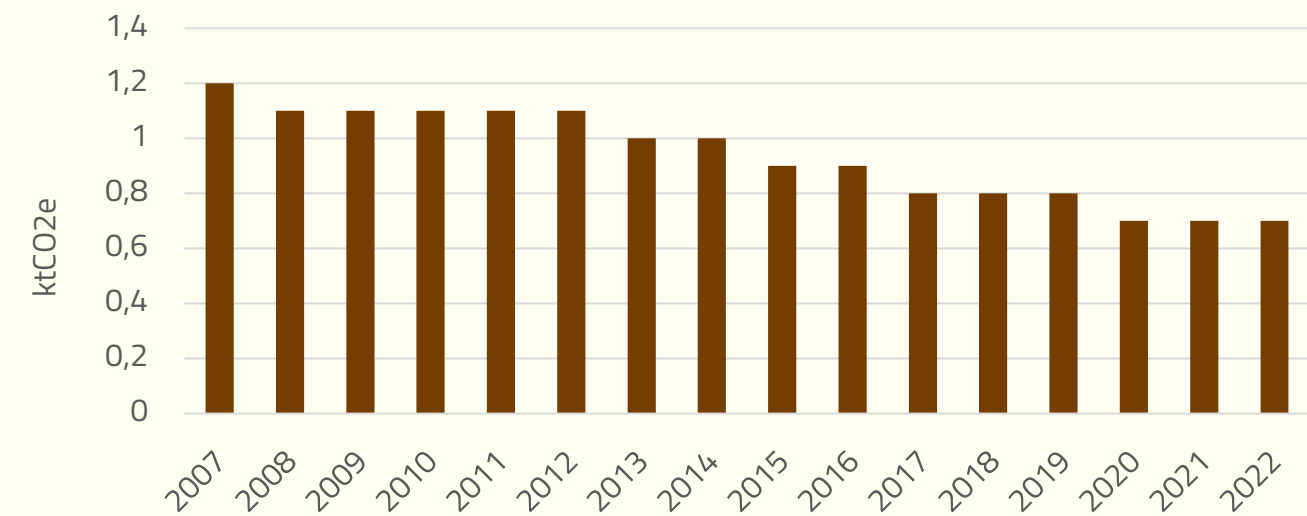
MATERIAALIKIERROT JA KESTÄVÄ KULUTUS

Uusiomateriaalien käytön sijaan materiaaleja tulisi kierrättää entistä tehokkaammin. Uuden ostamisen sekä omistamisen sijaan on hyvä suosia käytettyjä tavaroita sekä lainaamista.

Multian kunnan alueen jätteiden käsittelyn päästöt ovat laskeneet noin 42 % vuodesta 2007 vuoteen 2022. Laskenta perustuu kunta- ja kaatopaikkakohtaisiin jätemäärä- ja kaasunkeräystietoihin ja laskennan toteuttaa vuosittain Suomen ympäristökeskus. Suurimpana syynä on jätteiden kaatopaikkasijoituksen vähentäminen ja parempi jätteiden lajittelu.

Multian kunnan alueella hieman vajaa puolet jätteistä kierrätetään. Kierrätetystä jätteestä vähintään 98 % menee hyötykäyttöön.

Jätteiden käsittelyn päästöt Multialla

Jätteiden kierrätys ja hyötykäyttö Multian alueella vuonna 2023

Kierrätysprosentti

45 %

Osuus, joka alueella syntyneestä jätteestä kierrätetään.

Hyötykäyttö vähintään

98 %

Vähintään 98 % kierrätetystä jätteestä menee hyötykäyttöön.

MATERIAALIKIERROT JA KESTÄVÄ KULUTUS

TOIMENPIDE	LISÄTIETO	AIKATAULU	VASTUUTAHO
Jätehuollon kehittäminen	Lajittelun ja kierrättämisen tehostaminen, tekstiilien keräyspiste. Jäteaseman aukioloaikojen lisääminen.	2025	Tekninen toimi ja jätehuoltoyhtiöt
Jätehuollon kehittäminen	Tiedottamista, mitä, mihin ja milloin voi viedä. Sähköinen ja paperinen ohjevihkonen.	2025	Multian kunta
Kaluston kierrätys	Kierrätetään käytöstä poistettua kalustoa esim. huutokaupalla tai tarjousten perusteella.	Jatkuvaa	Tekninen toimi
Maanrakennuskelpoisen purkujätteen hyödyntäminen	Suunnitellaan maanrakennuskelpoiselle purkujätteelle käyttöpaikat tai järjestetään välivarastointialue. Mahdollisesti kuntien välistä yhteistyötä.	Jatkuvaa	Tekninen toimi

UUSIUTUVA ENERGIA JA ENERGIATEHOKKUUS

Uusiutuvien energianlähteiden osuus energiantuotannossa on lisääntynyt viime vuosina hurjasti, ja myös energiatehokkuus on parantunut. Multian kunta on liittynyt kuntien energiatehokkuussopimukseen (Kets). Kunta seuraa omaa energiankulutustaan ja raportoi siitä sopimuksen mukaisesti vuosittain.

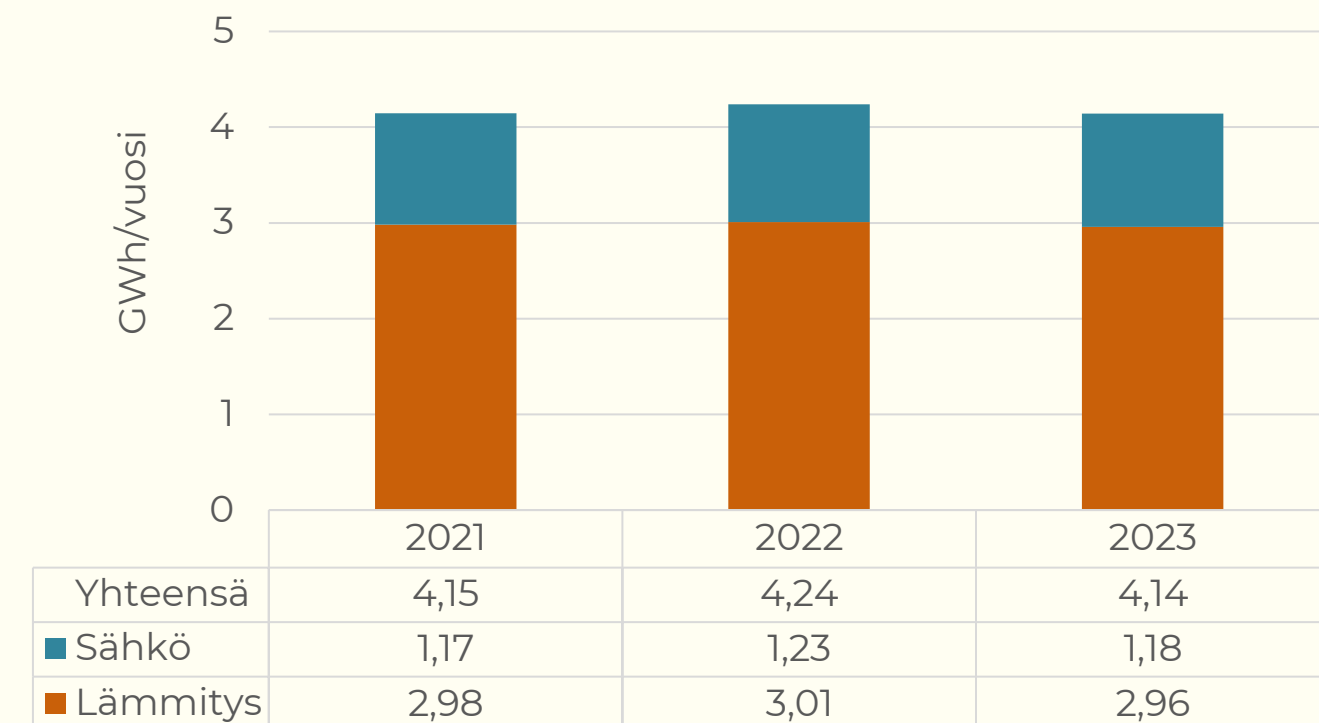
Katuvalaistuksessa on siirrytty led-valaistukseen, jonka ansiosta valaistuksen sähkölukutus on vähentynyt 21 % vuodesta 2021.

Kunnan omistamat kiinteistöt ovat pääasiassa kaukolämmityksen piirissä. Multialla kaukolämpö tuotetaan biopolttoaineilla.

64 kpl

**Verkkoon liitetyt aurinkosähköjärjestelmät
Multian alueella vuonna 2023. Kapasiteetti
yhteensä noin 570 kW_p.**

**Multian kunnan kiinteistöjen sähkön ja lämmön
kulutukset vuosina 2021-2023**

UUSIUTUVA ENERGIA JA ENERGIA TEHOKKUUS

TOIMENPIDE	LISÄTIETO	AIKATAULU	VASTUUTAHO
Kuntien energiatehokkuussopimus	Multian kunta on liittynyt nykyiseen energiatehokkuussopimukseen, joka päättyy 31.12.2025. Liitytään uudelle sopimuskaudelle 2026-2035	2026 - 2035	Tekninen toimi
Energian säästöviikkoon osallistuminen	Osallistutaan vuosittain järjestettävään energiasäästöviikkoon	Jatkuvaa	Multian kunta
Valaistusautomaatio Led-valaistus	Jatketaan valaistuksen muuttamista energiatehokkaampaan suuntaan uusimalla valopisteet led-valoiksi. Lisätään automaatiota esim. läsnäolotunnistimilla ja kiinnittämällä huomiota valaistuksen ajastuksiin.	Jatkuvaa	Tekninen toimi ja kiinteistönhoito
Aurinko- ja tuulivoiman lisääminen alueella	Edistetään aktiivisesti uusiutuvan energian hankkeiden saamista ja toteutumista kunnan alueella. Teollisen kokoluokan aurinkoenergia ja sähkövarastot.	Jatkuvaa	Multian kunta
Öljylämmityksistä luopuminen	Kansallinen tavoite 2030 mennessä. Kannustetaan kiinteistöjen omistajia lämmitystavan vaihtamiseen pois öljystä. Tiedottamalla eri lämmitystavoista ja niihin tarjolla olevista tukimahdollisuuksista.	Jatkuvaa	Multian kunta

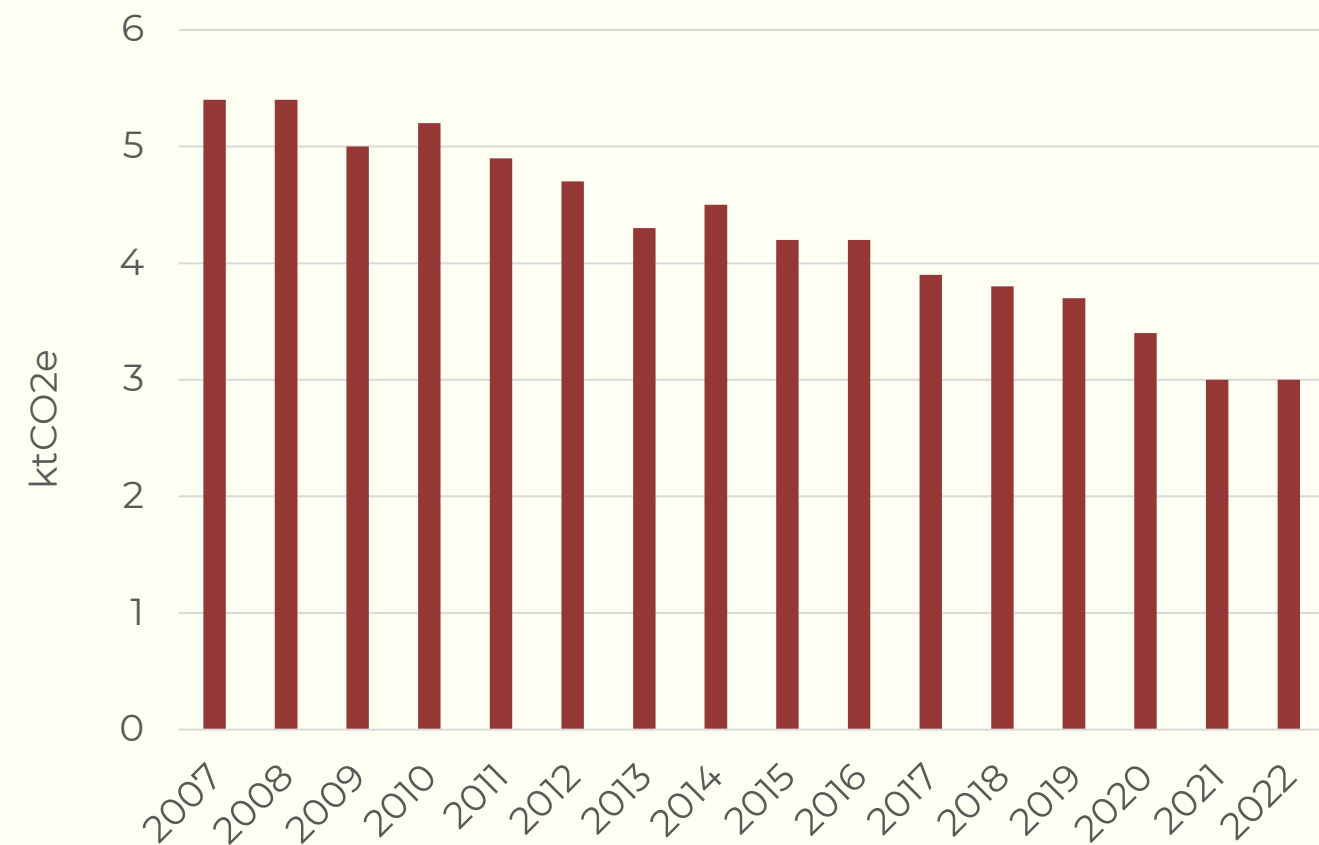
KESTÄVÄ RUOKAJÄRJESTELMÄ

Ruokaa tulee tuottaa luonnonvaroja säästäen ja kierrättäen. Ilmastokestävä ruokalautanen sisältää kohtuudella lihaa ja maitotuotteita ja enemmän kasvipohjaisia vaihtoehtoja.

Alueen maatalouden päästöjä lasketaan eläinmäärien sekä lannoitekäytön mukaan. Laskennan tekee vuosittain Suomen ympäristökeskus. Maatalouden päästöt ovat laskeneet Multialla noin 44 % vuodesta 2007 vuoteen 2022.

Maatalouden päästöjen voimakas vähentyminen johtuu osin maatalojen määrän vähentymisellä.

Maatalouden päästöt Multialla

KESTÄVÄ RUOKAJÄRJESTELMÄ

TOIMENPIDE

LISÄTIETO

AIKATAULU

VASTUUTAHO

Kasvispainotteisen ruuan lisääminen

Oppilaitoksissa ja päiväkodeissa lisätään kasvispainotteisia ruuan tarjontaa. Kasvisruuan maistelun ja arvioinnin järjestäminen.

Jatkuvaa

Keurusseudun ateria- ja tukipalvelut, Kateria Oy

Ruokahävikin vähentäminen

Ruokahävikki-info-taulut ja niiden päivittäminen säännöllisesti. Hävikkiväran käyttöönotto ja hävikin seuranta.

2025

Keurusseudun ateria- ja tukipalvelut, Kateria Oy

Ylijäämäruuan myynti ulos

Kuntalaisten ruokailu tai ruuan takeaway-osto. Tiedottaminen kuntalaisille mitä, mistä ja milloin voisi ruokaa ostaa.

2025

Keurusseudun ateria- ja tukipalvelut, Kateria Oy
Multia kunta

Ruoka-aineiden hankinta lähialueilta

Vähennetään ruokahankintojen hiilijalanjälkeä lisäämällä hankintaohjeisiin lähiruokakriteeri (kriteeripankki.fi)

Jatkuvaa

Keurusseudun ateria- ja tukipalvelut, Kateria Oy

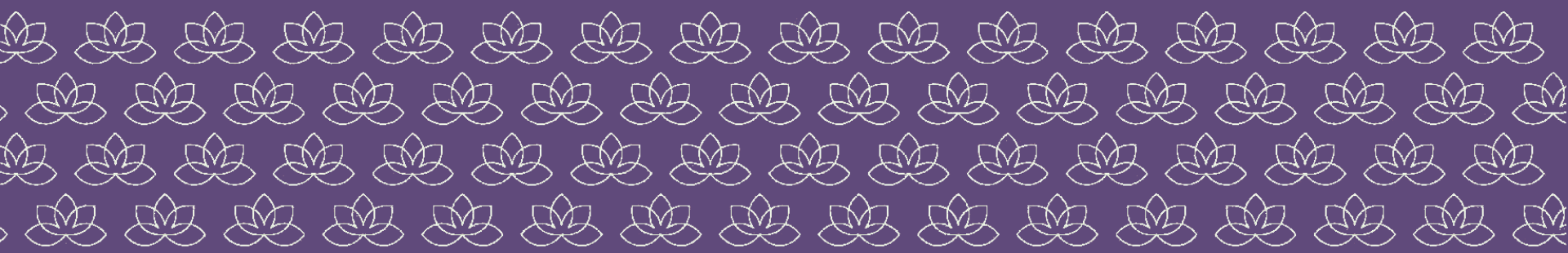

TIETOISUUS JA VIESTINTÄ

Kunnan tavoite kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä koskee koko alueen päästöjä, ei ainoastaan kuntaorganisaation omia päästöjä. On siis tärkeää, että kunta kannustaa alueen muita toimijoita sekä asukkaita mukaan rakentamaan kestävämpää tulevaisuutta.

Kunta viestii säännöllisesti ilmastotyön toteutumisesta, tavoitteen tilanteesta sekä toteutuneista toimenpiteistä.

TIETOISUUS JA VIESTINTÄ

TOIMENPIDE	LISÄTIETO	AIKATAULU	VASTUUTAHO
Asennekasvatus koululaiset	Järjestetään kouluissa ympäristöaiheisia teemapäiviä. Esimerkiksi hävikkiviikko, jonka aikana kiinnitetään huomiota ruokahävikin ympäristövaikutuksiin.	Jatkuvaa	Sivistystoimi
Asennekasvatus aikuisväestö	Tiedotetaan aktiivisesti ilmastoaiheisista kampanjoista ja tilaisuuksista. Matalan kynnyksen toimintaryhmät.	Jatkuvaa	Multian kunta
Tiedotus kunnan kotisivuilla ja somessa	Ilmastopolkutyökalun päivitysten yhteydessä tiedotetaan ilmastosuunnitelman toimenpiteiden etenemisestä ja vaikutuksesta kunnan päästöihin.	Jatkuvaa	Multian kunta
Energianeuvonta	Tiedotetaan valtakunnallisen ja alueellisen energianneuvonnan palveluista. Tiedotus kotitalouksille lämmitystapamuutokset öljylämmityksen vaihtamiseksi (kansallinen tavoite 2030)	Jatkuvaa	Tekninen toimi
Ilmastopolku-työkalun käyttöönotto	Työkalun avulla seurataan toimenpiteiden edistymistä ja vaikutusta päästöjen vähenemiseen. Työkalun julkaisu 2025.	Vuosittain	Tekninen toimi

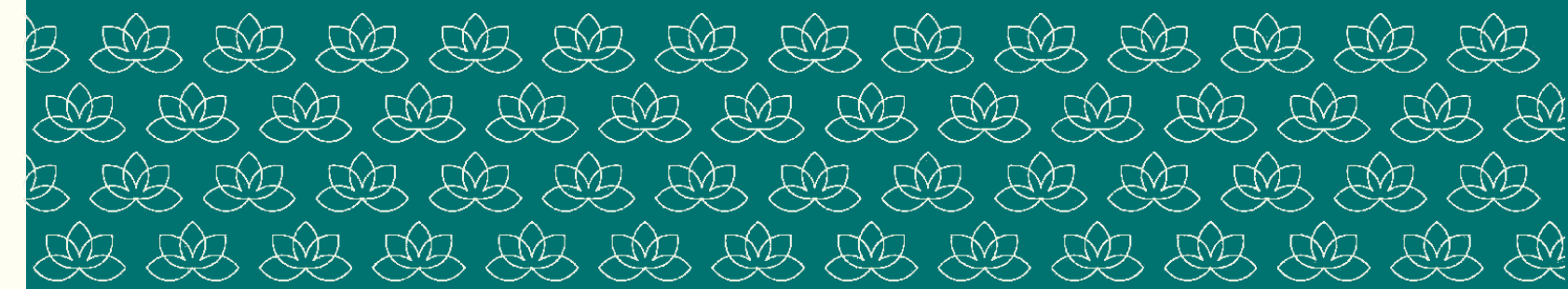

ILMASTOTYÖN ORGANISOINTI

Kunnan ilmastotyötä vie jatkossa eteenpäin ilmastotyöryhmä, jossa on edustettuna kunnan eri toimialat. Työryhmän jäsenet vievät ilmastotyötä eteenpäin omilla toimialoillaan ja raportoivat työn toteutumisesta ilmastotyöryhmän kokouksissa.

HENKILÖ	TOIMENKUVA
Katri Lehti	Kunnanjohtaja
Jenni Peltokangas	Taluspäällikkö
Mariikka Pukkila	Sivistystoimenjohtaja-rehtori
Marko Riihimäki	Tekninen päällikkö
Niina Koivula	Ympäristösihteeri
Ulla Luoma	Toimitusjohtaja, Kateria Oy

ILMASTOSUUNNITELMAN PÄIVITYKSET

PÄIVITYKSEN VERSIO	PÄIVITYKSET	PÄIVITYSTEN TEKIJÄ
v0.5	Ilmastosuunnitelman ulkoasu Sisällöntuotanto ja aineistot	Miika Huhtala, Evate Oy Jouni Järvinen, ilmastokoordinaattori

